

Referat af efterårsmøde i Normudvalget

Torsdag den 17. november 2016 kl. 10:30-15 Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N.

Deltagere:

Medlemmer af Normudvalget:

Steen Bonde (SBO), NaturErhvervstyrelsen (NAER)
Poul Nordemann Jensen (PNJ), DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, AU
Carl Åge Pedersen (CAP), SEGES
Leif Knudsen (LEK), SEGES
Erik Steen Kristensen (ESK), Institut for Agroøkologi (AGRO), AU (Formand)
Hanne Damgaard Poulsen (HDP), Institut for Husdyrvidenskab (ANIS), AU
Brian H. Jacobsen (BHJ), Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO), KU

Ad hoc deltagere:

Jakob Møgelvang (JAKM), NaturErhvervstyrelsen (NAER)
Liva Vejlgård (LIVVEJ), NaturErhvervstyrelsen (NAER)
Tobias Holger Baden (TOHOB), NaturErhvervstyrelsen (NAER)
Anders Nemming (ANDNE), Miljøstyrelsen (MST),
Jens Erik Ørum (JEØ), Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO), KU
Bjørn Molt Petersen (BMP), DCA, AU
Johannes L. Jensen (JLJ), Institut for Agroøkologi (AGRO), AU
Ingrid K. Thomsen (IKT), Institut for Agroøkologi (AGRO), AU (Sekretær/referent)

Dato: 9. december 2016

Side 1/4

Afbud:

Hans Kjær (HKJ), Miljøstyrelsen (MST)

Dagsorden:

1. Opdatering af procedure for normindstilling. *Liva Vejlgård*
2. Forenkling af udbyttefunktioner. *Ingrid K. Thomsen*
3. Produktionsfunktioner. *Leif Knudsen og Jens Erik Ørum*
4. Indstilling af normer med og uden korrektion for værdien af protein. *Liva Vejlgård*
5. Opskalering af husdyrgødningsmængder. *Hanne Damgaard Poulsen*
6. Trends i kvælstofprognosen. *Jens Erik Ørum*
7. Status på Fødevare- og Landbrugspakken. *Steen Bonde*
8. Næste møde: dagsorden, oplæg mm.
9. Eventuelt.

Referat

1. **Opdatering af procedure for normindstilling.** LIVVEJ redegjorde for arbejdet med revision af Drejebogen vedr. normindstilling. Kommentarer til det foreliggende udkast skal sendes til LIVVEJ senest 24. november, hvorefter en revideret udgave forventes at kunne rundsendes i starten af december. Aftalt at processen omkring revisionen skal skrives ind i forordet. Efterfølgende var der en diskussion omkring dokumentation i forbindelse med normarbejdet. Ifølge SBO skal repræsenterede institutioner i Normudvalget ud over SEGES kunne redegøre for og stå inde for procedurerne uden nødvendigvis at kunne rekonstruere alle forløb. De foretagne valg fremlægges i dag i arbejdsgruppen til godkendelse, og det blev besluttet, at der skal udarbejdes et kommissorium, der afspejler ansvar og forpligtelser for arbejdsgruppen.

PNJ opfordrede til, at dokumentet gås igennem for at stramme op, så det vurderes, om f.eks. "kan" skal erstattes af "skal", "som hovedregel" etc. skal om muligt undgås. Dette for at tydeliggøre dokumentationen. CAP oplyste på forespørgsel fra PNJ, at alle data, som ligger til grund for normfastsættelsen og prognosen, kan tilgås af alle såvel fra Normudvalget som udenfor. PNJ opfordrede til, at der skrives et afsnit, som reflekterer de usikkerheder, der er ved beregninger af såvel normer som prognose. LEK bemærkede, at arbejdsgruppen og Normudvalget i alle årene på møderne har fået udleveret bilag, hvor de indstillede normer for de enkelte afgrøder er sammenlignet med optimale kvælstofmængder beregnet ud fra forsøgene ved aktuelle priser som foreskrevet i kommissoriet for udvalget. Herunder også opdeling efter jordtype, forfrugt, eftervirkning og udbytte således at korrektionsfaktorerne kan vurderes.

2. **Forenkling af udbyttefunktioner.** IKT præsenterede ændringsforslag til forenkling af de beregninger, der gennemføres i AU på baggrund af data fra Danmarks Statistik. Af forslagene til forenkling var der enighed om ikke længere at arbejde med data opdelt på DJF-regioner samt om ikke længere at opdele i økologi og ikke-økologi. Mht. de ændringsforslag, der vedrører overgangen til udbytter uden normreduktion (parametrene A, B og C), vil SEGES og AU undersøge konsekvenserne endnu en gang og komme med forslag til en mere glidende overgang. Resultater og konklusioner fra denne undersøgelse rundsendes til Normudvalget.
3. **Produktionsfunktioner.** LEK gennemgik de rutiner og overvejelser, der pt ligger bag bestemmelse af økonomisk optimum i Landsforsøgene. Derefter præsenterede JEØ resultater fra en arbejdsgruppe vedr. responsfunktioner baseret på samme data. Arbejdsgruppen er nedsat af NAER og ikke direkte relateret til Normudvalget, men gruppens resultater er meget relevante for normarbejdet. De nye funktioner gav næsten lige så god forklaring som de normalt anvendte tredjegradsfunktioner, og generelt kunne standardproceduren verificeres, selvom funktionerne ikke ramte helt samme økonomiske optimum. IKT gennemgik efterfølgende kort de beregninger, der bl.a. er omtalt i afsnit 7 i Drejebogen. JEØs beregninger genererer flere parametre, som kan bidrage til at kvalitetssikre de parametre, der anvendes til korrektion f.eks. for jordtype, udbytte og forfrugt.

ESK opsummerede på baggrund af oplæg og diskussion under punkt 2 og 3 konklusioner og planer:

- Processen vedr. revision af Drejebogen skrives ind i forordet.
- Der udarbejdes snarest et kommissorium for arbejdsgruppen.
- Ved AUs beregning af normudbytter opdeles data ikke på DJF-regioner og i heller ikke i økologi og ikke-økologi.
- SEGES og AU kommer med forslag til en overgangsperiode mht. faktorerne A, B og C. Resultater rundsendes til Normudvalget inden beregningerne gennemføres for den kommende planperiode.
- De agronomisk relevante parametre, der genereres i forbindelse med JEØs modelberegninger, anvendes til kvalitetssikring af de nuværende parametre

til korrektion for f.eks. jordtype, udbytte og forfrugt. Planen herfor skrives ind i Drejebogen, men det understreges, at dette er en ny opgave, der endnu ikke er projekteret og ikke kan nås gennemført inden normfastsættelsen for den kommende planperiode. I samme forbindelse vil det være relevant at sammenholde udbytterne i Landsforsøgene med udbytterne fra Danmarks Statistik mht. økonomisk optimum.

4. **Indstilling af normer med og uden korrektion for værdien af protein.**

LIVVEJ redegjorde for, at det har været diskuteret, hvorvidt der skulle indstilles to niveauer af økonomisk optimal kvælstofnorm hhv. med og uden proteinkorrektion. Normudvalget var generelt af den opfattelse, at det var en rådgivningsopgave at vejlede om, hvorvidt den enkelte landmand kan udnytte det proteinindhold, der er basis ved fastsættelsen af den økonomisk optimale kvælstofnorm, eller om der skal anvendes en lavere norm.

5. **Opskalering af husdyrgødningsmængder.** HDP præsenterede de foreløbige beregninger omkring opskalering af husdyrgødningsmængder, som er genoptaget efter nogle års pause. Der bruges tre beregningsmodeller, som er baseret på antal dyr ganget med N og P *ab dyr*, N og P *ab lager* etc., hvor grunddata stammer fra Danmarks Statistik over antal dyr eller produktion eller fra NAER. Tilsvarende bruges NAER's indberetninger direkte ved *ab lager* opgørelsen. HDP oplyste, at der arbejdes mod i større udstrækning at inddrage produktionsdata fra gødningsregnskaberne ved beregning af gødningsproduktionen. Gødning fra kvæg har generelt været styret af mælkekvoten. HDPs foreløbige beregninger viser ikke det fald for svin, som SEGES ifølge LEK har observeret. Gødningsmængden for "Andre dyr" er næsten fordoblet. Det skal nævnes, at data er foreløbige og et hurtigt første træk fra databasen, og derfor skal kvalitetssikres. LEK bemærkede, at der også bør sammenlignes med den kvælstofmængde i husdyrgødning, der indberettes direkte i gødningsregnskaberne.

6. **Trends i kvælstofprognosen.** JEØ præsenterede beregninger omkring kvælstofprognosen baseret på forskel i nedbør gennem de foregående ti år. Beregningerne vil kunne indgå i en verifikation af den prognose, der er baseret på jordprøver.

7. **Status på Fødevarer- og Landbrugspakken.** SBO orienterede om arbejdet med indførelse af de målrettede efterafgrøder. Der bliver tale om tre ansøgningsrunder for tilskud til frivillig etablering af efterafgrøderne med henblik på at målrette tilskudsmidlerne til de områder, hvor effekten af efterafgrøderne i forhold til grundvand og kystvand. Opnås der ikke tilstrækkelig udbredelse af efterafgrøderne, vil der blive gennemført en obligatorisk efterafgrødeordning uden kompensation. Der vil være behov for betydelig grad af information i forbindelse med indførelsen af de målrettede efterafgrøder.

8. **Næste møde: dagsorden, oplæg mm.** Næste møde i Normudvalget blev aftalt til 3. marts 2017. IKT indkalder.

9. **Eventuelt.**

—

—

—